

став I Всеросійський з'їзд з питань народної освіти, який проходив 5-16 січня 1914 р. Саме на ньому і було вперше вказано на необхідність створення служби вчителів-інструкторів, теоретично і практично підготовлених, які обираються вчительськими організаціями. У їх обов'язки входили роз'їзди по школам з метою демонстрування перед вчителями на зразкових уроках новітніх прийомів і методів постановки навчальної справи, читання доповідей з цього питання і перевірка досягнутого результату. В 60-ті роки склалися практично всі традиційні форми методичної роботи. Цей же період характерний і появою перших серйозних науково-теоретичних досліджень, присвячених методичній роботі. Так, у своєму дисертаційному дослідженні В. Рогожкін визначив три основні організаційні форми методичної роботи: педагогічна рада, методичне об'єднання, самоосвіта. У кінці ХХ ст. стали з'являтися серйозні дослідження, що зачіпають аспекти методичної роботи.

Класики вітчизняної педагогіки проблему організації методичної роботи в початковій школі завжди вважали однією з найважливіших у навчанні майбутніх учителів та вчителів-практиків. М. Поташник вважає, що організація методичної роботи в школі – це спеціальний комплекс практичних заходів, що базується на досягненнях науки, передового педагогічного досвіду та спрямований на всебічне підвищення компетентності та педагогічної майстерності кожного вчителя.

Таким чином, важливу роль у забезпеченні реформування освіти сьогодні відіграє модернізація науково-методичної роботи в освітньому закладі через запровадження сучасних навчально-виховних, управлінських технологій, стимулювання професійного зростання кадрів, підвищення їхньої професійної майстерності. Головне в методичній роботі, як зазначають педагоги-практики, – надання реальної, дієвої допомоги педагогу, підвищення його педагогічної майстерності.

Список використаних джерел

1. Ляхович Л. Підготовка конкурентоспроможного вчителя / Л. Ляхович // Початкова освіта. – 2014. – № 21. – С. 13 – 19
2. Пахолівецька М. Професійна компетентність педагога / М. Пахолівецька // Завуч. – 2013. – №24. – С.14-16

УДК373.31: 372.851.4

ЛЕСІВ С. О.
ЛІБА О.М.
Мукачівський державний університет, Україна

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ГЕОМЕТРИЧНИХ ФІГУР

Початкова школа, зберігаючи наступність із дошкільною ланкою освіти, забезпечує подальше становлення особистості дитини, її інтелектуальний, соціальний та фізичний розвиток [1, с. 10].

Математика в початковій школі – це одна з найважливіших дисциплін. Вона розвиває уяву, спостережливість, образне й логічне мислення, яке є основою творчості, складовою частиною інтуїції, без якої не обходиться жодне наукове відкриття. Саме на уроках математики формуються особисті якості дитини:

зібраність, організованість, здатність швидко та якісно приймати рішення, доводити й відстоювати свою думку. Серед предметних компетенцій, якими має оволодіти молодший школяр, виокремлено математичну компетенцію, яка визначається як особистісне утворення, що характеризує здатність учня створювати математичні моделі процесів навколишнього світу, застосовувати досвід математичної діяльності під час розв'язування навчально-пізнавальних та практико-зорієнтованих завдань.

Сьогодні важливе значення приділяється оновленню змісту освіти на засадах особистісної орієнтації, що передбачає, насамперед, всебічне врахування потреб дитини, її схильностей та інтересів, розробку змісту навчання й різних способів навчання.

У математиці розглядаються різні геометричні об'єкти: пряма, крива, кут, коло, многокутники та інші. Усе це математичні поняття. Щоб правильно організувати процес формування того чи іншого поняття у школярів треба, насамперед чітко визначити його місце у науці і його зміст у шкільному курсі, пам'ятаючи про те, що друге не повинне суперечити першому.

Оперуючи різноманітними предметами, моделями геометричних фігур, розглядаючи їх у процесі численних дослідів, учні помічають найзагальніші їх ознаки (що не залежить від матеріалу, кольору, положення, маси і т.п.).

У методиці формування геометричних уявлень важливо іти від «речі» до фігури (до її образу), а також навпаки, – від образу до реальної речі.

У 1 класі в основному завершується початкове ознайомлення з фігурами і їх назвами. Цього досягають, розглядаючи навколишні предмети, готові моделі і зображення фігур. Діти поступово опановують схему вивчення фігур, їх аналізу і синтезу, що полегшує засвоєння властивостей кожної фігури [2, с.18].

Уже в процесі початкового ознайомлення з геометричними фігурами в 1 класі діти виконують розумові операції аналізу й синтезу. Важливим завданням учителя, яке визначає методику навчання на цьому етапі, є аналіз фігури, на основі чого виділяються її істотні властивості (ознаки) і неістотні. Так, істотним для трикутника є не його положення на площині (аркуші паперу), не відносні розміри сторін, а їх кількість – три сторони (кути, вершини); для прямокутника істотним є те, що він чотирикутник (чотири кути) і всі його кути – прямі. Все інше не істотне.

У процесі навчання виникає потреба застосування геометричної і логічної термінології, символіки, креслень. Так, уже в 2 класі введення буквенної символіки допомагає не тільки розрізняти фігури та їх елементи, а й є одним із засобів формування умінь узагальнювати. Також розпочинається знайомство з об'ємними геометричними формами. На уроках математики потрібно демонструвати їх, давати цікаві завдання, у яких дітям необхідно придумати, як доступним способом можна змінити предмет, щоб у ньому з'явилися нові геометричні фігури.

З досвіду навчання математики в 1-3 класах відомо, що діти легко і з інтересом сприймають не тільки очевидні прості, а й складні геометричні факти; під впливом цього учитель починає недооцінювати наочний і практичний підхід до вивчення геометричного матеріалу, не виконує мінімуму вправ, вміщених у підручнику, мало звертає уваги на прищеплення учням практичних навичок. Такий учитель стає на неправильний і небезпечний шлях формального ознайомлення молодших школярів з

геометричними фігурами: не за допомогою спостережень, виготовлення з паперу і креслення, а повідомляючи формальне означення, тобто лише словесним способом.

Таким чином, сучасний шкільний курс математики має великі розвиваючі можливості завдяки своїй цілісності й логічній послідовності. Ще К. Д. Ушинський писав: зробити серйозне заняття для дитини цікавим – ось завдання початкового навчання. Кожна здорова дитина потребує діяльності і до того ж серйозної діяльності. З перших же уроків привчайте дитину полюбити свої обов'язки й знаходити приємність в їх виконанні». Мета вивчення елементів геометрії буде досягнута, якщо на кінець навчання в початковій школі учні будуть: орієнтуватися в основних напрямках положення і руху на площині і в просторі; знати найпростіші геометричні форми, пізнавати і знаходити їх у навколишньому середовищі; знати назви основних елементів фігур і деяких тіл, уміти їх показати і полічити; знати, якими поверхнями

обмежена просторова форма простіших многогранників; вміти вимірювати довжину відрізків і креслити відрізки заданої довжини, знаходити довжину ламаної і периметр многокутника, будувати многокутники, обчислювати площу прямокутника і квадрата, користуватися буквеними позначеннями [1, с. 29] .

Тому велике значення у формування геометричних компетенцій при вивченні математики у початковій школі має праця педагога і вміння залучити до неї учнів задля досягнення позитивних результатів навчання.

Список використаних джерел

1. Ковальчук В. Ю. Методика викладання математики. Методика вивчення дробів, величин, алгебраїчного та геометричного матеріалу у початковій школі / В. Ковальчук, О. Шаран, О. Жигайло – Дрогобич: РВВ ДДПУ, 2016. – 98 с.
2. Черновецька Г. Робота з геометричним матеріалом у системі розвивального навчання/Г. Черновецька // Початкова школа. – 2015. – №2. – С. 18 – 22

УДК 373.31

ЛЕШАНИЧ В. І.
ЛАВРЕНОВА М.В.
Мукачівський державний університет, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Стрімкі соціальні реформикардинально змінили освітню ситуацію на Україні. У зв'язку з цим гостро постало завдання – створення нової концепції освіти, яка відбивала б як інтереси суспільства, так й інтереси кожної людини. Переосмислення пріоритетів навчання, ролі учня як суб'єкта навчально-виховного процесу, а також суспільні зміни, обумовлюють нетрадиційні підходи до вирішення багатьох освітніх проблем [6]. Пошуки шляхів удосконалення системи освіти в початковій школі привели до відродження такого методичного явища як інтеграція навчання, яке поступово переходить сьогодні з дискусії в практику. Проблему інтеграції змісту освіти розглядали науковці ще за часів Я. Коменського, але систематичне дослідження її почалося тільки в другій половині ХХ століття.

Психолого-дидактичні основи процесу інтеграції в системі шкільного навчання, сутність інтеграції, її форми і види розкриті в працях Н. Бібік, О. Біляєва,

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>